

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ПАРАЗИТАРНІ ХВОРОБИ ЕКЗОТИЧНИХ ТВАРИН

спеціальність	211 – Ветеринарна медицина	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	ветеринарна медицина	факультет	Ветеринарної медицини
освітній рівень	другий (магістерський)	кафедра	Фармакології та паразитології

ВИКЛАДАЧ

Люлін Петро Володимирович

Вища освіта – спеціальність ветеринарія

Науковий ступень – кандидат ветеринарних наук 03.00.19 Паразитологія

Вчене звання - доцент кафедри паразитології

Досвід роботи – більше 30 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- автор більше 10 методичних розробок;
- автор і співавтор більше 100 наукових праць,
- в тому числі статті, що індексуються в наукометричних базах Scopus та Web of Science – 7;
- деклараційні патенти на винахід – 3; навчальні посібники – 1;
- науково-практичні і методичні рекомендації – 7;
- учасник наукових і методичних конференцій.

телефон	0971484002	електронна пошта	liulinpetr@gmail.com	дистанційна підтримка	Moodle
---------	------------	------------------	----------------------	-----------------------	--------

До викладання дисципліни долучені: доценти, кандидати вет. наук: Нікіфорова Ольга Василівна, Булавина В.С.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ

Мета	є надання здобувачам поглибленої та узагальненої інформації ґрунтовних знань відносно організації еколого-
------	--

	паразитарних систем, набуття практичних знань з діагностики, лікування та профілактики паразитарних хвороб екзотичних тварин уї підготовці студентів-магістрантів до самостійної практичної роботи
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота, імітаційний проєкт
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	• здатність проводити оцінку стану здоров'я тварин, хворих на паразитарні хвороби (ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК9, СК2, СК3, СК4, СК6, СК7, ПРН4, ПРН5, ПРН7) / імітаційний командний проєкт 1 • здатність прогнозувати перебіг паразитарних хвороб та ефективність заходів боротьби (ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК9, ЗК11, СК2, СК3, СК4, СК6, СК7, СК8, СК12, СК13, ПРН4, ПРН5, ПРН6, ПРН7, ПРН8, ПРН9, ПРН10)/ індивідуальні завдання з аналізу нормативної бази • здатність оцінювати якість лікування і профілактичних заходів за паразитарних хвороб (ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК9, ЗК11, СК2, СК3, СК8, СК12, СК13, ПРН6, ПРН7, ПРН8, ПРН9, ПРН10) / індивідуальні практичні завдання • здатність діагностувати порушення в організмі тварин хворих на паразитарні хвороби (ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК9, СК2, СК3, СК4, СК6, СК7, ПРН4, ПРН5, ПРН7) / тренінг , командний проєкт 2 • втілення механізмів збереження навколишнього середовища та біобезпеки за паразитарних хвороб тварин (ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК9, СК3, СК6, СК11, ПРН4, ПРН6, ПРН9) / окремий елемент командного проєкту 1
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 18 годин лекції, 18 годин практичні; 54 годин самостійна робота, контрольне тестування (2); підсумковий контроль – диференційований залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	після засвоєння наступних компонентів: Загальна зоопаразитологія та еколого-біологічні основи паразитизму. Ветеринарна протозоологія і протозоози; Ветеринарна трематодологія і трематодози; Ветеринарна цестодологія і цестодози; Ветеринарна нематодологія і нематодози; Ветеринарна акарологія і акарози; Ветеринарна ентомологія і ентомози екзотичних тварин.

ДОПОВНЮЄ СТАНДАРТ ОСВІТИ І ОСВІТНЮ ПРОГРАМУ

Компетенції	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу. ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК3. Знання та розуміння предметної галузі та професії. ЗК9. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК12. Прагнення до збереження навколишнього середовища. СК2. Здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час професійної діяльності. СК3. Здатність дотримуватись правил охорони праці, асептики та антисептики під час фахової діяльності. СК4. Здатність проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу.	Програмні результати навчання	ПРН4. Збирати анамнестичні дані під час реєстрації та обстеження тварин, приймати рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики паразитарних хвороб тварин. ПРН5. Установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень за паразитарних хвороб тварин. ПРН6. Розробляти карантинні та оздоровчі заходи, методи терапії, профілактики, діагностики та лікування хвороб різної етіології. ПРН7. Формулювати висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання, годівлі та лікування тварин, профілактики паразитарних хвороб, а також виробничих і технологічних процесів на підприємствах з утримання, розведення чи експлуатації тварин різних класів і
-------------	--	-------------------------------	--

СК6. Здатність здійснювати відбір, пакування, фіксування і пересилання проб біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.

СК7. Здатність організовувати і проводити лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження й аналізувати їх результати.

СК8. Здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування тварин різних класів і видів, хворих на незаразні, інфекційні та інвазійні хвороби.

СК11. Здатність застосовувати знання з біобезпеки, біоетики та добробуту тварин у професійній діяльності.

СК12. Здатність розробляти та реалізовувати заходи, спрямовані на захист населення від хвороб, спільних для тварин і людей.

СК13. Здатність розробляти стратегії профілактики хвороб різної етіології.

видів.

ПРН8. Здійснювати моніторинг причин поширення хвороб різної етіології та біологічного забруднення довкілля відходами тваринництва, а також матеріалами та засобами ветеринарного призначення.

ПРН9. Розробляти заходи, спрямовані на захист населення від хвороб, спільних для тварин і людей.

ПРН10. Пропонувати та використовувати доцільні інноваційні методи і підходи вирішення проблемних ситуацій професійного походження.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Розділ 1. ЕКОЛОГО-БІОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПАРАЗИТИЗМУ. ПРОТОЗООЗИ ТА ТРЕМАТОДОЗИ ЕКЗОТИЧНИХ ТВАРИН

Лекція 1.	Біологічні та екологічні основи паразитизму. Екзотичні та дикі тварини як джерело і переносники збудників паразитозів інших тварин та зоонозних інвазій. Біологічне забруднення навколишнього середовища, біобезпечність та структурна біорізноманітність паразитарних систем.	Практичне заняття 1 (ПЗ 1)	Правила відбору матеріалу для паразитологічних досліджень. Транспортування та зберігання паразитологічного матеріалу Правила догляду за тваринами, ураженими збудниками інвазійних хвороб. Сучасні гематологічні, імунологічні, генетичні, копроскопічні та акарогелогічні методи лабораторної прижиттєвої і посмертної діагностики паразитозів.	Самостійна робота	Еколого-біологічні особливості найпростіших, гельмінтів, кліщів та комах. Охорона праці при виконанні паразитологічних досліджень. Техніка безпеки при роботі з інвазійним матеріалом та тваринами ураженими збудниками інвазійних хвороб. Основні правила відбору, зберігання, маркування інвазійного матеріалу.
Лекція 2,3.	Трансмісивні протозоози: бабезіоз, тейлеріоз, анаплазмоз, трипаносомоз, безноїтіоз представників родини Оленевих, Полорогих і Мозолоногих. Кишкові протозоози: еймеріози, цистоізоспорози, криптоспоридіоз,	ПЗ 2	Особливості діагностики, лікування та профілактики основних протозоозів: тейлеріозів, анаплазмозів, трипаносомозів, безноїтіозу у представників родини Оленевих, Полорогих і Мозолоногих. Криптоспоридіозу, неоспорозу,		Гельмінтологічні методи досліджень об'єктів довкілля. Основні методи лабораторної прижиттєвої та посмертної діагностики трематодозів. Особливості проведення лікувально-профілактичних заходів та

	неоспорозу, гіардіоз, кишкові трихомонози у представників родин Віверові, Котові, Псові і Ведмедеві		гіардіозу, кишкових трихомонозів тварин.		застосування лікарських засобів за основних трематодозних інвазій у представників родин Віверові і Котові
Лекція 4.	Трематодози: еуритремоз, хастилезіоз та шистосомоз тварин представників родини Оленевих, Полорогих і Мозолоногих; опісторхідози, меторхоз, псевдамфістомоз, метагоніmoz, аляріоз у представників родин Віверові, Котові, Псові і Ведмедеві.	ПЗ 3	Особливості діагностики, лікування та профілактики трематодозів жуйних тварин. Опісторхідозів, меторхозу, псевдамфістомозу, метагоніmozу, аляріозу у представників родин Віверові, Котові, Псові і Ведмедеві.		Особливості диференціальної діагностики імагінальних цестодозів та застосування лікарських засобів за їх лікування у представників родин Віверові, Котові, Псові і Ведмедеві.

Розділ 2. ЦЕСТОДОЗИ ТА НЕМАТОДОЗИ ЕКЗОТИЧНИХ ТВАРИН

Лекція 5.	Основні ларвальні цестодози (цистіцеркози, ценуроз, ехінококоз, альвеококоз) представників родин Оленевих, Полорогих і Мозолоногих та імагінальні цестодози (теніїдози, мезоцестоїдози, діпілідіоз, дифілоботріоз) у представників родин Віверові, Котові, Псові і Ведмедеві.	ПЗ 4	Особливості діагностики та профілактики основних ларвальних цестодозів тварин. Діагностика і диференційна діагностика імагінальних цестодозів (теніїдози, мезоцестоїдози) у представників родин Віверові, Котові, Псові і Ведмедеві.	Самостійна робота	Сучасні методи діагностики та диференціальної діагностики (гельмінтоовоскопії, гельмінтоларвоскопії, культивування личинок, гельмінтоскопії) стронгілятозів кишкового і респіраторного тракту екзотичних тварин. Імунобіологічні та молекулярно-генетичні методи діагностики трихінельозу та дирофіляріозу.
Лекція 6,7.	Основні нематодози (аскаридатози, стронгілятози, трихуратози, філяріатози у представників родин Віверові, Котові, Псові і Ведмедеві, представників родин Оленевих, Полорогих і Мозолоногих (неоаскароз, остертагіоз, кооперіоз, трихостронгільоз, протострогілідози, токсакароз, токсаскароз, анкілостомоз, унцинаріоз, кренозомоз трихурази, трихінельоз, капіляріози онхоцеркоз, парафіляріоз, стефанофіляріоз, дипеталонемоз) екзотичних тварин.)	ПЗ 5	Особливості перебігу, діагностики, лікування та профілактики аскаридатозів та стронгілятозів кишкового і респіраторного тракту екзотичних тварин.		
		ПЗ 6	Особливості перебігу, діагностики, лікування та профілактики трихуратозів (трихурази, трихінельоз, капіляріози) у екзотичних тварин.		
		ПЗ 7	Особливості перебігу, діагностики, лікування та профілактики філяріатозів (онхоцеркоз, парафіляріоз, стефанофіляріоз, дипеталонемоз)		

Розділ 3. АКАРОЗИ ТА ЕНТОМОЗИ ЕКЗОТИЧНИХ ТВАРИН

Лекція	Акарози та ентомози:	ПЗ 8	Особливості перебігу, новітньої		Сучасні мортальні та вітальні методи
--------	----------------------	------	---------------------------------	--	--------------------------------------

8,9.	паразитиформні, акариформні та тромбідіформні кліщі; (псороптоз, саркоптоз, нотоєдроз, отодектоз, демодекс) екзотичних тварин. Цефеноміоз оленів, цефалопіноз верблюдів, фарингоміоз маралів, ліпоптеноз оленів, лосів, косуль, сифункулятози, сифонаптерози, ліногнатоз, триходектоз; мухи (каліфорідози, саркофагідози, глоссінідози)		діагностики, диференційної діагностики, лікування та профілактики акарозів екзотичних тварин		діагностики акарозів екзотичних тварин. Сучасні інсекто-акарицидні засоби, особливості їх застосування у лікуванні акарозно-ентомозних хвороб екзотичних тварин.
		ПЗ 9	Особливості перебігу, діагностики, лікування та профілактики основних ентомозів у екзотичних тварин.		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література	1. Секретарюк К.В. Основи екологічної зоопаразитології. Львів, 2007. – 358 с. 2. Нев'ядомська К. Загальна паразитологія. К.: «Наукова думка». – Київ, 2006. – 483 с. 3. Галат В.Ф., Березовський А.В., Прус М.П., Сорока Н.М. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин: Підручник; за ред.. В.Ф. Галата К.: Вищаосвіта, 2003.– 464 с. 4. Галат В.Ф., Березовський А.В., Прус М.П., Сорока Н.М. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин. Практикум: Навч. посібник. К.: Вища освіта, 2004. – 238 с. 5. Дахно І.С., Дахно Ю.І. Екологічна гельмінтологія: Навч. посібник. Суми: Козацький вал, 2010. – 220 с. 6. Зажиттєва та посмертна діагностика гельмінтозів тварин: Методичні рекомендації для студентів факультету ветеринарної медицини та слухачів Інституту післядипломного навчання керівників і спеціалістів ветеринарної медицини / С. І. Пономар, А. А. Антіпов, Ю. Г. Артеменко та ін. – Біла Церква, 2003. – 54 с. 7. Козачок В.С, Скиба О.О., Цвіліховський М.І. Клінічне дослідження екзотичних тварин. Навчальний посібник. К.: Арістей. -2010. -252 с.	Методичне забезпечення	1. Методичні рекомендації Особливості утримання, годівлі та розведення парнокопитних і мозолоногих тварин у природі та неволі / Н. М. Сорока, І. Ю. Пашкевич. – К.:, 2013. – 55 с. 2. Методичні вказівки Особливості утримання, годівлі та представників родин носорогових, тапірових та слонових у природі та неволі / Н. М. Сорока, І. Ю. Пашкевич. – К.:, 2013. – 21 с. 3. Методичні рекомендації Родина вовчі і гієнові в природі та неволі / Н. М. Сорока, І. Ю. Пашкевич. – К.:, 2014. – 56 с. 4. Методичні рекомендації Родина єнотові і віверові в природі та неволі / Н. М. Сорока, І. Ю. Пашкевич. – К.:, 2014. – 55 с. 5. Методичні рекомендації Родина котячі в природі та неволі / Н. М. Сорока, І. Ю. Пашкевич. – К.:, 2014. – 79 с. 6. Касяненко О.І., Рисований В.І., Негреба Ю.В. «Біоекологічна зоопаразитологія» Методичні вказівки до проведення лабораторно – практичних та самостійних занять. Сумський НАУ. Суми 2022 -24с.
------------	--	------------------------	---

8. Протозойні та окремі прокаріотні хвороби собак і котів: навч. посіб. / [Ю.О. Приходько, В.Я. Пономаренко, О.В. Нікіфорова, О.В. Федорова, О.В. Мазанний, В.С. Булавина, П.В. Люлін]. Харків. Видавець: О.А. Мірошніченко, 2021. 168 с.
9. Основи протозоології та протозоози тварин: навч. посіб. / [Ю.О. Приходько, В.Я. Пономаренко, О.В. Федорова]. Харків: РВВ ХДЗВА, 2011. 286 с.
10. Основи акарології і ентомології, акарози та ентомози тварин: навч. посіб. / [Ю.О. Приходько, В.Я. Пономаренко, О.В. Нікіфорова]. Харків: РВВ ХДЗВА, 2011. 224 с.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

	СИСТЕМА	БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання (диф. залік, іспит)	100 бальна ECTS (стандартна)	до 100	40 % - підсумкове тестування 60 % - поточна робота студента протягом семестру
Підсумкове оцінювання (нз)		до 100	100 % - усереднена оцінка за розділи
Оцінювання розділу	100 бальна сумарна	до 30	30 % - відповіді на тестові питання
		до 30	30 % - результат засвоєння блоку самостійної роботи
		до 40	40 % - активність студента на заняттях (усні відповіді)

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.